

BABYLON

ROZUMÍME SI?

MĚSTSKÉ KOLO 2019
KATEGORIE 5. ROČNÍK

JMÉNO:
ŠKOLA:

Ahoj čtenáři, gratulujeme ti, že ses dostal do městského kola soutěže Babylon. Ve školním kole jsme se podívali na cestování převážně v Brně, seznámili jsme se blíže s Dopravním podnikem města Brna a. s. Nyní se již podíváme i na jiné typy cestování a zkusíme i jiné typy úkolů.

Před sebou opět budeš mít několik ukázek z knih, časopisů a internetových stránek, ke kterým se bude vztahovat řada úkolů. Říd' se těmito úkoly a dobře si přečti texty. Nezapomeň si hlídat čas, na městské kolo máš 60 minut.

Dopravní podnik města Brna má letos důvod k oslavám, více se již dozvíš v následujícím textu. Přečti si nejprve úkoly - k textu patří úkoly 1, 2, 3, 4 a 5.

DPMB slaví výročí¹

A) Celý rok 2019 se tudíž ponese v duchu oslav. Cestující se mohou těšit na rozšíření provozu historických a retro vozidel na _____ i sezónních _____ na tři dny otevřených dveří a další drobnější akce.

B) Kompletní informace o výročí a pořádaných _____ lze nalézt na www.projekt150.cz. Můžeme se začít těšit!

C) Výročí 150 let vyvrcholí 31. 8. 2019 _____ v Lidické ulici, kde bude probíhat přehlídka historických i současných vozidel a bohatý doprovodný program.

D) V letošním roce _____ přesně 150 let od doby, kdy _____ ulicemi projela koněspřežná tramvaj z dnešního Moravského náměstí do tehdy ještě samostatného Králova Pole k Semilassu.

ÚKOL 1: Doplň slova z nabídky na vynechaná místa v textu podle logické správnosti. Slova nevyužiješ všechna, musíš je dát do správného tvaru, nikdy se nesmí opakovat dvě stejná slova.

Nabídka slov: pražský, putování, necelý, být, akce, cesta, tramvaj, novinky, brněnský, linka, slavnostní, oslavy, uplynout, pravidelný

¹ <https://www.bmhd.cz/aktuality/aktualita.php?1547>

ÚKOL 2: Odstavce se nám pomíchaly. Seřaď je logicky tak, jak mají jít za sebou.

1	2	3	4

ÚKOL 3: Najdi v textu antonyma - slova s opačným významem k níže uvedeným slovům.

zúžení _____ zhruba _____
mohutnější _____ částečný _____

ÚKOL 4: Přečti si popisky určitých slov níže, vyhledej tato slova v textu a přiřaď je k popiskům.

ukázka produktů a jejich prezentace -> _____
časová kapitola, datum významné události -> _____
plán konaných akcí při oslavách -> _____
soběstačný, nezávislý -> _____

ÚKOL 5: Rozhodni, zda je tvrzení vyplývající z textu pravdivé, či ne.

Informace o oslavách výročí naleznou na internetu. ANO – NE
Provoz vozidel DPMB zůstane v roce 2019 stejný. ANO – NE
První brněnská tramvaj byla tažena koňmi. ANO – NE
V roce 2019 se budeme moci svézt i staršími modely vozidel. ANO – NE
Výročí vyvrcholí závěrečnou oslavou na podzim. ANO – NE

Cestování dopravními prostředky může být někdy hodně dobrodružné a napínavé. No však uvidíš v dalších úkolech 6, 7 a 8, ke kterým tentokrát patří komiks² o cestování autobusem.

ÚKOL 6: Na další straně se podívej na komiks o autobusu a seřaď jednotlivé obrázky podle toho, jak by měly jít logicky za sebou. Očísluj obrázky od 2 do 6 (s prvním jsme ti pomohli) do levého horního rohu u obrázků.

ÚKOL 7: Jaké popisky by se nejlépe hodily pod jednotlivé obrázky komiksu? Vyber je z nabídky a přepiš správně vybraný text pod jednotlivé obrázky dle tvého pořadí. S prvním jsme ti opět pomohli.

Nabídka popisků:

- A) Chtěl jsem zaplatit za jízdenku.
- B) Čekal jsem na autobus.
- C) Řidič mě upozornil na důležitou věc.
- D) Čekal jsem na něj celou věčnost.
- E) Autobus se konečně blížil.
- F) Takže jsem zase musel vystoupit.

² <http://www.comics-blog.cz/2015/10/1013-autobus-90.html>

Čekal jsem na autobus.

ÚKOL 8: Jak by se komiks mohl jmenovat? Vymysli mu originální název. V tvém názvu musíš použít alespoň tři uvedená slova z nabídky.

Slova z nabídky pro vytvoření názvu: peníze, muž, autobus, částka, doba, čekání, řidič, věčnost

Tvůj vytvořený název komiksu: _____

V dnešní době již můžeme cestovat všude, kam chceme – dokonce i pod vodu. Vědci již dávno zkoumají podmořský svět a díky nim víme o životě pod hladinou téměř vše. Víš, jak vědci informace získávají? Třeba pomocí ponorek. V následujícím textu³ se o ponorkách dozvíš něco víc, patří k němu úkoly 9 a 10.

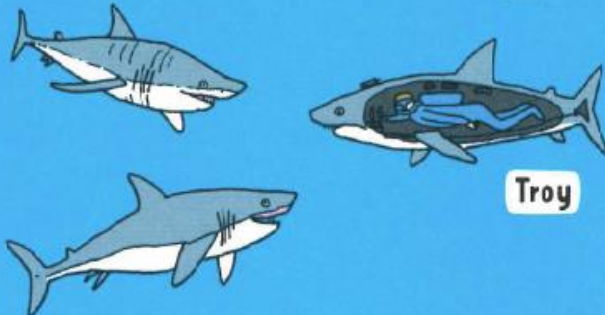
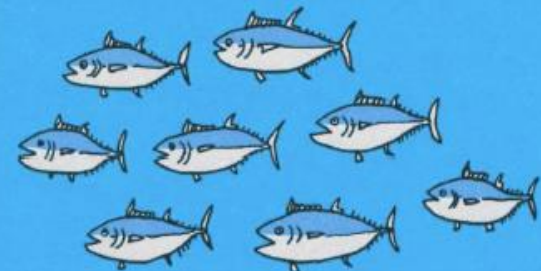

VĚDCI POD VODOU

Vědci poznávají hlubiny v malých, nejdříve několikačlenných, výzkumných ponorkách vybavených kamerami s mechanickými rameny ovládanými z kabiny.

Francouzský filmař Fabien Cousteau dostal nápad zkonstruovat ponorku, která bude k nerozeznání od žraloka bílého. Díky ní mohl plavat mezi žraloky, natáčet je a pozorovat.

Vědecké ponorky na rozdíl od vojenských mívají okna. V ponorkách určených do velkých hloubek jsou vzhledem k obrovskému tlaku vody jenom malinká. Ale ty, co se nepotápějí hlouběji než několik set metrů, mají velká okna, která umožňují kochat se okolím.

Do té doby nikdo nevěděl, jak se žraloci chovají v nepřítomnosti člověka. Fabien Cousteau se to pokusil zjistit tak, že předstíral, že je jedním z nich.

ÚKOL 9: Vyber vždy jedno správné dokončení věty z nabízených možností.

Ramena kamer jsou ovládána z:

- a) hladiny
- b) kabiny
- c) lodi

Vojenské ponorky:

- a) mají okna
- b) mají dveře
- c) nemají okna

Filmař Fabien Cousteau chtěl svou ponorkou zjistit:

- a) něco nového o rybách
- b) něco nového o lidech
- c) něco nového o žralocích

Malá okna jsou v ponorkách kvůli:

- a) ponoru do velké hloubky
- b) výhledu a kochání se okolím
- c) dobrému uchycení kamer

³ MIZIELIŇSKA, Aleksandra a Daniel MIZIELIŇSKI. *Pod zemí: Pod vodou*. Přeložil Michael ALEXA. Brno: Host, 2017. ISBN 978-80-7577-114-8.

ÚKOL 10: Odpověz vždy **celou větou, která nezačíná spojku**, na jednotlivé otázky související s textem.

Co je důležité, když se ponorka potápí do velkých hloubek?

Proč se chtěl Fabien Costeau potopit do blízkosti žraloků?

Proč mají vědecké ponorky okna?

Do jaké maximální hloubky se v ponorce můžeme kochat okolním prostředím?

A na závěr opět trochu logiky. Před tebou je poslední úkol 11, který prověří tvou verbální inteligenci. Říd' se následujícím výchozím textem k úkolu. Jdeme na to!

Výchozí text k úkolu 11:

Úloha psa v lidské společnosti byla vždy rozmanitá, _____ je pomocníkem při lovu nebo při přehánění stád, zaujímá funkci _____ majetku, svého majitele a dalších domácích zvířat, používá se k přepravě nákladů, jako _____ nebo saňový pes, může být cvičen po použití v ozbrojených složkách či k _____ hendikepovaným osobám.

ÚKOL 11: Zakroužkuj možnost, kde všechna po sobě jdoucí slova nejlépe logicky i pravopisně správně zapadají na vynechaná místa ve výchozím textu.

- a) každému – majitele - cvičený – pomoci
- b) člověku – ztrážce - tažný – pomoci
- c) člověku – strážce - tažný – asistenci
- d) každému – strážce - domácí – dyspozici

DĚKUJEME TI ZA TVOU ÚČAST V BABYLONU A DOUFÁME, ŽE TĚ TEXTY I ÚKOLY BAVILY!